

دیدگاه نگاه تحلیلیگر ۵

چند سؤال از آیت‌الله

نقی آقاولو

روزنامه‌نگار و عضو تحریریه «سلام»

نامه جدید آیت‌الله موسوی خوئینی‌ها درباره لزوم شرکت گسترده مردم و فعالان سیاسی در انتخابات، از روی خیرخواهی، اصلاح‌گری، تفکر و نیک‌اندیشی برای ایران و ایرانیان و مسلمانان نوشته شده است. اما شایسته است روی برخی مواضع و موارد موردنظر ایشان، بحث و گفت‌وگو صورت گیرد. به همین منظور، چهار سؤال قابل طرح است:

۱. سرخوردگی مردم و به‌ویژه فعالان سیاسی اصلاح‌طلب از شرکت در انتخابات، ناگهانی و حلق‌ساعه ایجاد نشده و طی پروسه‌ای سی‌الی‌چهل ساله پدید آمده است. حال، آن‌ها با چه انگیزه و آمیدی باید در انتخاباتی که کمافی‌السابق، احتمال «مهندسی» شدنش می‌رود، شرکت کنند؟ مگر از سوسی حکومت و سازمان‌های مؤثر و بانفوذ و مسئول در امر انتخابات و اصلاحات‌موردنظر در آن، چراغ‌سبزی نشان داده شده؟ ایشان نوشته‌اند: «اگر وی می‌خواهند، به هر بهانه‌ای، نماد ریاست‌جمهوری را از ساختار نظام حذف کنند»، اما در ادامه از کجا پیش‌بینی می‌شود که: «بی‌توجهی به امر خفیه انتخابات ریاست‌جمهوری، قطعاً اوضاع آشفته و نابسامان اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشور را نتهتبا به سامان نمی‌رساند که بدتر از آنچه هست، می‌کند؟» اولاً، تصمیم‌گیران اصلی، اگر مایل به برگزاری انتخابات واقعی و عادلانه نباشند، پس کنشگران و اصلاح‌طلبان و مردم، چه کنند؟ اساساً، چه می‌توانند کرد؟ و ثانیاً، اوضاع خراب و نابسامان، دیگر باید به چه مرحله‌ای برسد که ترسید؟
۲. فرض کنیم، تمامی مخاطبان ناامید و منفعل و فعال این بیانیه به توصیه‌های خیرخواهانه ایشان، عمل کنند و در انتخابات به‌طور فعال و گسترده، شرکت جویند؛ اما از کجا معلوم که اولاً، شرکت آنان در انتخابات، به حضور گسترده مردم بینجامد؟ و ثانیاً، آیا آنان با این وضع درونی آشفته، قادر به قانع کردن مردم سرخورده از سیاست‌ها و ناکارآمدی مدیریت‌ها برای حضور مؤثر و گسترده در انتخابات خواهند بود؟
۳. و بالاخره، جبهه پراکنده و متفرق اصلاح‌طلبان، در حال حاضر با کدام تشکیلات سراسری، برنامه‌ها و استراتژی حساب‌شده، توانایی و قابلیت تأثیرگذاری و هدایت افکار عمومی و بسیج همه نیروهای اصلاح‌طلب را که بسیاری از آنان به اسم خدا رها شده‌اند، در امر اصلاحات‌هم‌جانبه‌ها و بهبود شرایط زندگی ایرانیان، خواهند داشت؟

جناح اصولگرا به‌خصوص شورای نگهبان قابل پذیرش است؟
حتماً اثر دارد. تدریجاً متوجه می‌شوند تحقق برنامه‌های انحصارطلبانه‌شان با فرس فرمز همراه نیست. شما توجه داشته باشید تدریجاً نمی‌آیند که اقرار کنند موضع آقای خوئینی اثر داشته و مفید بوده حتی آنها مثل گذشته تهاجم هم می‌کنند ولی موضع دلسوزانه جناب خوئینی‌ها روی «حاکمیت» اثر می‌گذارد.

■ به‌طور کلی فعال شدن امثال آقای خوئینی یا آقای کروبی ممکن است باعث افزایش مشارکت مردم در انتخابات بشود؟

مشارکت بالا در انتخابات به عوامل گوناگونی بستگی دارد. ببینید الان مردم کلافه هستند و دنبال یک روزنه امیدند. سیاست خارجی مسا دارد به وضعیت تصمیم جدید می‌رسد (که در آن امید درمان تحریم‌ها هست). اگر حاکمیت دوباره تصمیم نگیرد و انتخابات را مانند انتخابات مجلس یازدهم کند و اگر اجازه بدهند انتخابات رقابتی بشود به نظر من حتماً مشارکت در انتخابات بیش از ۶۰ درصد می‌شود. حتی اگر تدریجاً در انتخابات گشایش ایجاد نکنند باز از اصلاح‌جویان کشور رفع مسئولیت نمی‌شود. کشور و سرنوشت آن، که متعلق به تدریجاً نیست؛ همان‌طور که آقای خوئینی‌ها گفته‌اند در شرایط فعلی همه باید احساس مسئولیت کنند و فعال به صحنه انتخاباتی بیایند. اصلاح‌طلبان هر چه زودتر باید برنامه خودشان را برای عبور کشور از بحران‌ها به اطلاع مردم برسانند. مثلاً باید به مردم بگویند چگونه می‌خواهند مشکلات گروه‌های بزرگ اجتماعی (نیروهای کار، کارگران و زنان) را حل کنند. اصلاح‌جویان باید در انتخابات فعال بشوند. حالا تدریجاً چه خواهند کرد، دقیق نمی‌دانیم ولی اصلاح‌جویان از ترس مرگ نباید خودکشی کنند و در مبارزات انتخاباتی شایسته است فعال و مسئولانه برخورد کنند.

دیدگاه: نگاه تحلیلیگر/۴

حمیدرضا جلالی پور در گفت‌وگو با صدا:

نامه خوئینی‌ها موتور اصلاح‌طلبان را راه می‌اندازد

عکس: امیر جدیدی

به کشور در این شرایط بحرانی است. «خامسا ایشان قبول دارد» (مردم ناامیدند و فضا انتخاباتی نیست) ولی صریح می‌گوید «با تلاش باید این فضا را تغییر داد» (به نظر من این نکته وجه مسئولانه نامه ایشان است). سادسا می‌گوید: «ما باید فعال شرکت کنیم و کسانی که دنبال «مهندسی انحصاری انتخابات» هستند آنها مسئول انحصارطلبی در انتخابات هستند و اگر ما شرکت نکنیم اتفاقاً آنها خوشحال هم می‌شوند». خلاصه این نامه آقای خوئینی‌ها «واقع‌نگرانه» و «مسئولانه» بود. نامه ایشان اجمال و ابهام نداشت. احتمالاً تدریجاً توپ‌خانه خود را علیه ایشان راه بیان‌دازد. این نامه بیش از همه کسانی را ناراحت می‌کند که دنبال مهندسی «جانشینی»‌اند. اتفاقاً این نامه، رهبری را هم ناراحت نمی‌کند و خط عقلا را در حاکمیت در برابر خط تدریجاً تقویت می‌کند.

■ نامه قبلی آقای موسوی خوئینی، باز تاب بسیار زیادی در رسانه‌های اصولگرا داشت. صحبت‌های اخیر آقای موسوی خوئینی و هشدارهای ایشان تا چه اندازه برای

«انقلابی دیگر» رفت، بلکه باید باز «راه اصلاحات» را باز کرد. بنابراین اگر قبول کنیم راه درمان بحران‌های کشور ما قبول اصلاحات است، آنگاه نقش فعال شدن اصلاح‌طلبان و شخصیت‌های قدیمی اصلاح‌طلبان مثل آقای خوئینی‌ها مهم می‌شود. موتور اصلاح‌طلبان که با متلک‌های امثال قوچانی به اصلاح‌طلبان گرم هم نمی‌شود ولی به نظر نامه آقای خوئینی‌ها موتور اصلاح‌طلبان را نه گرم بلکه به راه می‌اندازد. آقای خوئینی‌ها به‌عنوان نیروی فکری و راهبردی مجمع روحانیون و از یاران نزدیک امام در نامه اخیرش خیلی روشن بحث کرده و گفته «اولاً اوضاع جامعه خیلی بد است» و توجیه نکرده و نگفته اوضاع به‌بهترین نحو پیش می‌رود؛ ثانیاً صریح گفته «آن طرف جمهوری اسلامی خبری و خبری برای ایران نیست». ثالثاً گفته «کسانی که نسبت به شرکت در انتخابات ۱۴۰۰ شک دارند، این شک را کنار بگذارند و به شرکت فعال در انتخابات فکر کنند». رابعاً «هدف، مشارکت بالا در انتخابات است، مشارکت باید بالا برود و حتی اشکال ندارد اصلاح‌طلبان هم شکست بخورند. مساله‌یاری رساندن

تیرماه امسال که نامه آیت‌الله موسوی خوئینی، خطاب به رهبری نظام منتشر شد، به‌رغم اینکه در محافل اصلاح‌طلبی آنچنان مورد توجه قرار نگرفت اما رسانه‌های اصولگرا به شدت نسبت به آن واکنش داشتند. این بار اما این روحانی کهنه‌کار که در ادبیات سیاسی ایران، پدر معنوی جریان دانشجویان پیرو خط امام خوانده می‌شود، خطاب به چهره‌های اصلاح‌طلب مطلبی منتشر کرده است و از آنها خواسته تا در عرصه انتخابات اثرگذار باشند اما صحبت‌های موسوی خوئینی و مخاطب واقعی او کدام نهادها هستند؟ با دکتر حمیدرضا جلالی‌پور، جامعه‌شناس و عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت در این باره به گفت‌وگو نشستیم.

■ به نظر شما تا چه اندازه رهبران قدیمی‌تر جریان اصلاح‌طلب می‌توانند روی نسل جدید آنان و البته حامیان اثرگذار باشند؟

سوال شما را باید با توجه به «شرایط فعلی کشور» پاسخ داد. اگر کشور با بحران اقتصادی و بحران در سیاست خارجی در خاورمیانه لغزنده رویه‌رو نبود، اگر سیاست ایران وارد مرحله «تحکیم دموکراسی» شده بود، اثرگذاری یا عدم اثرگذاری نسل قدیمی روی نسل جدید اهمیت نداشت. ولی در شرایط فعلی که: اولاً گفتم جامعه با بحران رویه‌رو است، ثانیاً با تداوم حکمرانی بد جامعه به دو بخش «بالایی‌ها» که وصل به فرصت‌ها و منابع کشورند و «پایینی‌ها» که جمعیت اصلی کشور را تشکیل می‌دهند و همه گرفتار مشکلات روزمره هستند، تقسیم شده، ثالثاً تدریجاً دارند حاکمیت کشور را به وضعیت‌های خطرناک و انحصارطلبانه بیشتر پیش می‌برند، رابعاً در شرایطی که جامعه از همه نیروهای سیاسی اعم از اصول‌گرا، اصلاح‌طلب و تحول‌طلب ناامید و مایوس هست و افق روشنی را در پیش‌رو نمی‌بیند، در چنین وضعیتی باز نمی‌شود نسبت به سرنوشت کشور دست روی دست گذاشت، یا کشور را به دست تدریجاً سپرد یا دنبال

یک خبر خوب برای مردم و فعالان اقتصادی اصفهان

بهره‌برداری از نمایشگاه جدید اصفهان در نیمه آبان ماه

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان از آغاز شمارش معکوس برای بهره‌برداری از محل دائمی برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی این شهر خبر داد. علی یارمحمدیان در بازدید مدیران رسانه از پروژه محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان گفت: محل جدید برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان روز ۱۴ آبان ماه به بهره‌برداری می‌رسد. وی تصریح کرد: این نمایشگاه در منطقه روشن‌دشت ساخته شده و ظرفیت بی‌ظنیری دارد تا اصفهان را به عنوان یک شهر نمایشگاهی در سطح کشور و منطقه خاورمیانه مطرح کند. مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان اصفهان تاکید کرد: شمارش معکوس برای بهره‌برداری از نمایشگاه جدید آغاز شده و براساس برنامه‌ریزی‌ها کمتر از ۴۵ روز دیگر به بهره‌برداری می‌رسد.